

Desmit ieteikumi, kā kļūt par labu putnu vērotāju

1 Izvēlies piemērotu apģērbu

Diez vai kāds ierodas skolā pidžamā vai dodas spēlēt tenisu uzvalkā: katrai aktivitātei ir savs piemērots apģērbs. Dodoties vērot putnus, ieteicams izvēlēties tumšu vai dabas toņu apģērbu, lai putns tik drīz nepamanītu cilvēku. Turklāt neatkarīgi no tā, kādi laikapstākļi ir ārā, jāpārlicinās, ka līdzī ir tāds apģērbs, kas ļaus justies silti, ērti un sausumā. Nereti putnu vērošana izvērsas ilgāka par sākotnēji iecerēto.

2 Sapako mugursomu

Putnu vērotājs nedosies dabā bez pamatlietām savā somā: tur noteikti būs binoklis, bločiņš un rakstāmriks novērojumu piezīmēm un, protams, putnu noteicējs. Lai putnu sugu atpazīšana dabā veiktos raitāk, ir vērts jau mājās izšķirstīt putnu noteicēju, iepazīstoties ar tā uzbūvi, terminoloģiju. Bločiņā vēlams pierakstīt datumu, vietu, laiku un novērotos putnus, par kuriem pēc tam ziņot dabas novērojumu portālā Dabasdati.lv. Līdzī ieteicams ņemt arī dzeramo ūdeni un viegļas uzkodas. Līdzī var ņemt arī fotoaparātu, taču ieteicams to izmantot bez zibspuldzes, lai neiztraucētu putnus.

3 Vairies no putnu iztraucēšanas

Ja putnu vērotājs būtu 8000 kilometru veikušās dzeguzes vietā, kas atlidojusi no kādas tālas Āfrikas valsts uz Latviju, nupat nolaidusies uz zara, izsalkusi un nogurusi, diez vai būtu prieks pēkšņi sadzirdēt skaļu ļaužu pūli, kas tuvojas šai vietai. Neskatoties uz to, cik aizraujoša ir putnu vērošana, vienmēr jāpatur prātā, ka putna drošība un labklājība ir pirmajā vietā. Pārbiedēts putns var pārtraukt meklēt sev barību, barot mazuļus un atpūsties, ja būs iztramdīts. Ieteicams iet uzmanīgi, runāt klusi, izslēgt skaņu mobilajām ierīcēm un netuvoties pārāk tuvu putnam. Lai to redzētu, ir paredzēts binoklis. Svarīgākais ir atrast

labu vietu sēdēšanai, būt pacietīgam un ļaut putnam pašam tuvoties vērotājam. Vērot putnu, kas nav iztramdīts, ir krietni aizraujošāk.

4 Liec mieru putnu ligzdām

Ja stāsts ir par ligzdošanas vietām, ir īpaši svarīgi ievērot attālumu no tām. Iztraucējot ligzdas dzīvi, putni var pēkšņi doties prom, ne tikai nepabarojuši savus mazuļus, bet pat pakļaujot tos dzīvības briesmām, radot plēsēju uzbrukuma risku neaizsargātai ligzdai. Ja cilvēks pārāk ilgi uzturas pie ligzdas, putns no satraukuma var ligzdu pamest pavisam. Labākais, ko putnu vērotājs var darīt, ieraugot ligzdu, ir klusi doties tālāk.

5 Izmanto putnu vērošanas torņus

Putnu vērošanas vietas un torņi ir lieliska izvēle, kas ļaus vērotājam redzēt putnus, neatklājot putnam savu klātbūtni. Vienlaikus šīs vietas ir labs patvērums no tiešas saules vai lietainā un vējainā dienā. Sarakstu ar Latvijas teritorijā pieejamajiem putnu vērošanas torņiem iespējams izskatīt vietnes Tornucinas.lv sadaļā "Karte".

6 Ievēro noteikumus

Neatkarīgi no tā, vai cilvēks dodas vakariņās pie drauga vai vērot putnus, ir svarīgi būt labam ciemiņam. Ieteicams cieņpilni uzvesties vietās, kuras tiek apmeklētas, tai skaitā – aizvērt vārtiņus, ja tādi ir, turēties uz iemītām takām, nepārkāpt privātīpašuma robežu.

7 Neatstāj nekādas pēdas

Dodoties putnu vērošanas gaitās, vērts paturēt prātā domu, ka nedrīkst neko ņemt un nedrīkst neko atstāt. Nekādā

ziņā nedrīkst piesārņot dabu, visi atkritumi jāaiznes prom – gan savi, gan citu atstātie. Tāpat nav pieļaujama novirzīšanās no takām, jo tas var apdraudēt tā putna mājvietu, ko pats centies novērot.

8 Lūkojies uz putniem visur

Līdzko cilvēks sākt pievērst uzmanību putniem, viņš pamana, ka tie ir visur, tostarp pilsētā. Izlemjot uzsākt putnu vērotāja gaitas, ieteicams paturēt prātā arī tādas vietas kā pilsētas parkus, kapsētas, kanālus, jumtus un citas vietas, kuras var kļūt par vērtīgām novērojumu vietām. Savukārt uz balkona malas vai aiz loga izvietota putnu barotava sniegs iespēju vērot putnus, pat neizejot no mājām.

9 Nav putnu? Nav problēmu!

Sliktās dienas gadās pat pieredzējušiem putnu vērotājiem. Pat tad, ja izvēlētajā vietā un laikā nav redzami putni, ir vērts pievērst uzmanību zīmēm, ko tie ir atstājuši šai apkaimē, piemēram, pēdām, spalvām, pat barības pārpalikumiem, un censties tās atklāt, noskaidrojot putnu, kurš tās ir atstājis. Tāpat, ja putns nav redzams, ieteicams pārliecināties, vai tas nav arī dzirdams. Ja putna balss ir dzirdama, ir vērts to ierakstīt un vēlāk noskaidrot, kam tā pieder.

10 Iedvesmo arī citus

Vērojot putnus, jāņem vērā, ka arī garāmgājējiem var rasties interese par putnu vērošanu. Tā ir iespēja iedvesmot šai nodarbei arī citus. Vienlaikus, augot interesei par putniem, sabiedrībā var augt gan cieņa, gan izpratne par dabu, tostarp putniem.

HEIDELBERGCEMENT